

JAARVERSLAG 2022



REFUGEE
COMPANY

INLEIDING

De urgentie van ons werk is hoger dan ooit. Op dit moment leven vijftigduizend mensen in 140 opvanglocaties in Nederland, waarvan 32.000 nog zonder verblijfsvergunning. Zij staan in de wachtstand om een leven op te kunnen bouwen. We weten dat deze aantallen de komende jaren nog fors zullen toenemen.

Nederland heeft altijd bekend gestaan als een gastvrij land dat klaarstaat voor en kansen biedt aan mensen die in nood zijn en hulp en steun kunnen gebruiken.

De realiteit van nu is dat de meeste nieuwkomers vanaf hun aankomst in Nederland worstelen met een onbekend en vaak complex sociaal, administratief, juridisch en politiek systeem. Ze raken geïsoleerd en verliezen hun vertrouwen in zichzelf om een nieuwe toekomst op te kunnen bouwen.

Gevolgen hiervan zijn: een moeizame integratie, grote sociale verschillen en een gemiste kans voor de samenleving. Diversiteit en culturele verschillen zijn geen bedreiging voor Nederland, maar kunnen ons land juist mooier maken. Bovendien zijn veel mensen die naar Nederland komen welkome talenten op de krappe Nederlandse arbeidsmarkt.

Refugee Company gelooft erin dat ieder individu kan bijdragen aan een mooiere samenleving voor iedereen.



INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

DIT IS WIE WE ZIJN

ONZE WERKWIJZE

HET JAAR 2022

BELANGRIJKSTE RESULTATEN 2022 PER STAD

AMSTERDAM

ARNHEM

UTRECHT

HOE GAAN WE VERDER IN 2023

GOVERNANCE

ORGANISATIE

SAMENWERKEN MET

VOORWOORD

PLACES OF BELONGING

In het begin deden we alles: taallessen geven, korte werkervaringen organiseren, leren ondernemen op het azc en erbuiten. We startten eind 2015 met driehonderd vrijwilligers en vierduizend euro budget. Wat we vooral hadden was een enorme drive om het verschil te maken. We zijn nu ruim zeven jaar verder en focussen meer en meer op het creëren van veilige plekken waar mensen zich thuis voelen. De energie en drive waar we ooit mee begonnen zijn, is wat ons nu nog steeds bindt.

OPEN HIRING

In Arnhem hebben we in de afgelopen tweeënhalf jaar samen met de gemeente een succesvolle pilot gedraaid. In totaal hebben we 140 deelnemers met een status begeleid richting betaald werk. De pilot loopt af in 2025, we zitten nu al bijna op het 'target' van *40% van de deelnemers duurzaam naar werk begeleiden*. Het werkt om mensen via 'open hiring' aan te nemen en vertrouwen te geven. Mensen die wij totaal niet kenden, waar we niets over wisten als het gaat om werkervaring of opleiding, zijn uiteindelijk volwaardige collega's geworden. Uiteindelijk zijn deze mensen doorgestroomd naar andere bedrijven of hebben bij ons de rol van coach of werkbegeleider gekregen. In december 2023 openen we een nieuwe locatie in het centrum van Amsterdam: een 800 vierkante meter grote droomplek, direct naast de openbare bibliotheek, waar we het principe van 'open hiring' verder gaan uitbouwen.

ECHT WERK

Het lukt niet altijd. We zien een grote groep mensen, vooral jongeren, die moeite hebben om aan het werk te blijven, hun huis te behouden en verplichtingen na te komen. Ze raken in de schulden en steeds verder in isolement. Voor deze groep willen wij de komende jaren kijken of we een intensiever, meerjarig programma kunnen opzetten. Dat doen we niet alleen, maar met partners als gemeenten, bedrijven, de schuldhulpverlening en Mind-Spring van ARQ: een combinatie van psycho-educatie en opvoedingsondersteuning voor en door mensen met een vluchtelingenachtergrond.

GROEI

In 2022 hebben we onszelf herpakt. Toen corona voorbij was hebben we onze locatie in Arnhem (die niet rendabel te krijgen was) gesloten. In 2023 gaan we opnieuw open, maar dan op de opvanglocaties. We werken nu in drie steden, het plan is om door te groeien naar tien in 2028. Ons team wordt verder geprofessionaliseerd: ze worden getraind voor en voorbereid op een periode van groei. Een grotere schaal betekent stabiliteit op het gebied van omzet en financiering, tegelijkertijd blijven we trouw aan onze principes en behouden we de schwing van een start-up.

De Mondmaskerfabriek draait nog steeds. Elke maand leveren we blauwe en witte mondmaskers aan een aantal ziekenhuizen, groothandels en ondernemers in de mondzorg. In samenwerking

met Wageningen University & Research en Lemoine hebben we een duurzaam masker ontwikkeld dat zeven keer minder CO2 uitstoot dan het normale masker. We verwachten dit in de loop van 2023 op de markt te kunnen brengen. Vanuit de Mondmaskerfabriek is het initiatief ontstaan om een zonnepaneleninstallatiebedrijf te starten. In het afgelopen jaar zijn daar mensen voor opgeleid. Het bedrijf is opgericht door John de Vrieze en Ires Manuel en heet Social Energy BV. Het eerste dak is in mei 2023 gelegd.

Hard werken en ondernemen voor de goede zaak maakt gelukkig, maar ik maak me ook zorgen: over waar het heen gaat met de asielopvang in Nederland. De kranten staan er elke dag vol van en sommige meningen liegen er niet om. Met het hele team wil ik eraan bijdragen om de kansen voor mensen die naar Nederland zijn gevlucht te verbeteren. Door zelf te bouwen wil ik anderen inspireren en uitnodigen om samen te werken. Ik ben trots op wat we hebben bereikt en verheug me op de groei die eraan komt in 2023 en daarna.

Fleur Bakker



DIT IS WIE WE ZIJN

~~REFUGEE~~
COMPANY





**REFUGEE COMPANY GELOOFT DAT EEN
SUCCESSVOLLE INTEGRATIE VAN MENSEN
MET EEN VLUCHTELINGENACHTERGROND
GOED IS VOOR IEDEREEN.**



WAT JE AANDACHT GEEFT, GROEIT.



**DAAROM ZETTEN WE STEVIG IN OP HET
BIEDEN VAN VEILIGHEID, HET ONTDEKKEN
EN HELPEN ONTWIKKELLEN VAN TALENT EN
HET MAKEN VAN ÉCHTE VERBINDINGEN.**

We dragen bij aan de zelfredzaamheid van mensen met een vluchtelingenachtergrond in hun zoektocht naar bestaanszekerheid. We helpen mensen zich betrokken en thuis te voelen en vervullen een gidsfunctie te midden van complexe processen waar mensen mee te maken krijgen.

We dragen bij aan het creëren van een cultureel sterkere, rijkere en meer betrokken samenleving. We brengen mensen, bedrijven, buurten en gemeenten bij elkaar en bouwen bruggen.

We inspireren beleidsmakers, organisaties en de samenleving door positieve voorbeelden uit ons werk te delen. Hiermee beïnvloeden we beleid op het gebied van inburgering en integratie en dragen we bij aan een positieve verandering in de manier waarop we omgaan met mensen die op de vlucht zijn en in Nederland tijdelijk of permanent een nieuw leven willen opbouwen.

Stichting Refugee Company is zeven jaar geleden opgericht met als missie de afstand tot de arbeidsmarkt voor mensen met een vluchtelingenachtergrond te verkleinen en de samenleving inclusiever te maken.

We strepen het woord vluchteling door om te benadrukken dat wie naar Nederland vlucht bovenal méns is. Ieder mens heeft recht op een veilig bestaan en geluk. Dat begint vaak met het vinden van een baan, want werk geeft voldoening en vergroot het gevoel van eigenwaarde. We creëren betaalde en onbetaalde banen en leerwerktrajecten binnen onze sociale ondernemingen: A Beautiful Mess en de Mondmaskerfabriek. Doel is dat onze mensen uiteindelijk uitstromen naar een leuke betaalde of onbetaalde baan of naar een opleiding.

Minimaal 50% van de medewerkers heeft een vluchtelingenachtergrond. Behalve een team van ondernemers, zijn we ook collega's die voor elkaar zorgen en naar elkaar omzien. In ons Start-programma ondersteunen we de ontwikkeling en groei van collega's die nog niet in staat zijn om geheel op eigen kracht hun talenten te benutten. Dan gaat het bijvoorbeeld om mensen die de Nederlandse taal nog niet volledig beheersen. We kijken naar wat iemand met een betaalde baan binnen onze eigen organisatie nodig heeft om op zijn eigen vakgebied verder te komen. Dat is belangrijk omdat het nog vaak voorkomt dat hoogopgeleide mensen een baan krijgen die ver beneden hun niveau is: dat is niet erg motiverend en bovendien dragen ze zo minder bij aan de Nederlandse samenleving dan ze zouden kunnen.

SAFE SPACE
TALENT NOURISHMENT
A TOUCH OF LOVE
RESILIENCE
TRUE CONNECTIONS



ONZE WERKWIJZE

~~REFUGEE~~
COMPANY



Refugee Company biedt leerwerkprogramma's aan mensen met een vluchtelingenachtergrond. Die mensen doen werkervaring op en worden weer economisch onafhankelijk en zelfredzaam. De missie is om samen te werken aan werk; dat doen we in partnerschap met gemeenten, bedrijven, sponsors en de sociale ondernemingen A Beautiful Mess en de Mondmaskerfabriek.

DE KLOOF VERKLEINEN: ACTIEF VANAF DAG 1

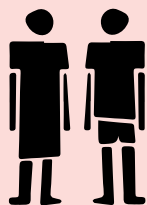


Refugee Company vindt dat iedereen die naar Nederland vluchtte vanaf dag 1 mee moet kunnen doen en de kans moet krijgen om zich hier te ontwikkelen. Er is (gelukkig!) veel aandacht voor statushouders met een verblijfsvergunning, maar de aandacht voor bewoners van asielzoekerscentra is helaas nog minimaal. We richten ons vooral op het ondersteunen van mensen die in een asielzoekerscentrum verblijven, omdat we juist daar het meeste impact kunnen maken.

DE SAMENLEVING INCLUSIEVER MAKEN: WE BOUWEN BRUGGEN



Refugee Company gelooft in de kracht en rijkdom van liefdevolle integratie. Daarom creëren we plekken waar werelden samen kunnen komen en mensen van elkaar kunnen leren. We runnen restaurants en ontwikkelen plekken in de azc's: 'community café's' oftewel ontmoetingsplekken voor bewoners. In de restaurants organiseren we events, zoals 'connection café's'.

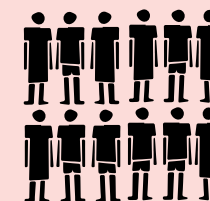
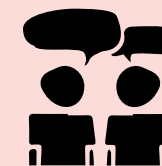


Onze ondernemingen en activiteiten bieden mensen die een asielaanvraag hebben gedaan de kans om onderdeel te worden van een samenleving waaraan ze meteen ook kunnen bijdragen. We creëren positieve plekken waar verbindingen tot stand komen en iedereen zichzelf mag zijn.

Refugee Company houdt van actie. Door samen aan de slag te gaan komen we erachter wat werkt en waar iemand nog ondersteuning nodig heeft. In de programma's doen we geen therapie, maar er is wel ruimte voor ieder zijn verhaal en als er zorg nodig is, regelen we dat die er komt. Soms kloppen we aan bij schuldhulpverleners of vragen we Dokters van de wereld om mee te denken. Deze organisatie verleent zorg aan kwetsbare groepen die bij de reguliere zorg vaak uit de boot vallen. Soms organiseren we in samenwerking met ARQ een mentale intervisiegroep: ARQ is het expertisecentrum voor psychotrauma. Onze aanpak is holistisch: we kijken naar iemand én naar het hele systeem om iemand heen. Wat is er voor hem, haar of hen nodig om een fijn, zinvol leven op te bouwen in Nederland?

Refugee Company creëert fijne veilige plekken voor mensen met en zonder vluchtelingenstatus. Die mensen kunnen er werken, vrijwilligerswerk doen of meedoen aan een eenmalige workshop. We trainen zowel hard skills, die te maken hebben met het werk, als soft skills, die gaan over gedrag en persoonlijkheid.

In het contact met klanten oefenen onze medewerkers de taal. Terwijl er wordt gekookt, wordt geserveerd of wordt afgeruimd, wordt er ervaring opgedaan met samenwerken in teamverband en de Nederlandse sociale regels. Met een korte training kunnen mensen bij ons snel aan de slag, om vervolgens misschien wel naar een heel ander vakgebied uit te stromen. Waar iemand ook heengaat: hij heeft een sterker netwerk, meer zelfvertrouwen en een betere beheersing van de taal. Of om een typisch Nederlandse uitdrukking te gebruiken: hij komt beslagen ten ijs.



HET JAAR 2022

In het afgelopen jaar hebben we onze activiteiten in Arnhem, Amsterdam en Utrecht weer flink kunnen aanzwengelen. In Amsterdam hebben we sinds de zomer een prachtige pop-up-plek in hotel The Manor en is in het najaar een nieuwe groep trainees begonnen met het Start-programma. In Utrecht hebben we na een lange periode van beperkende coronamaatregelen weer volop gasten kunnen verwelkomen. In Arnhem is in 2022 een groep van veertig trainees gestart in ons Re-Start-programma, waarmee we in twee jaar in totaal 140 deelnemers hebben kunnen ondersteunen naar werk.

FOCUS OP AZC'S

We richten ons inmiddels vooral op het ondersteunen van mensen die in een asielzoekerscentrum verblijven, omdat we daar het meeste impact kunnen maken. In Nederland verblijven 50.000 mensen verdeeld over 140 opvanglocaties (azc's). Dit aantal zal naar verwachting oplopen. Steeds meer organisaties en bedrijven bieden inmiddels trajecten aan statushouders aan waarmee ze worden begeleid naar betaald werk. Dat is goed nieuws! Tegelijkertijd zien we dat het in de azc's in Nederland steeds grimmiger wordt en dat mensen steeds langer moeten wachten voordat ze horen of ze een verblijfsvergunning krijgen. Ook mensen die een status hebben gekregen moeten nog lang wachten totdat ze een woning toegewezen krijgen. Wachten doet niemand goed; wij zetten ons ervoor in dat mensen vanaf dag 1 actief mee kunnen doen. Dit doen we al in Utrecht, in ons restaurant A

Beautiful Mess op het azc in de wijk Oog in Al. Naar aanleiding van onze samenwerking met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in Utrecht, wordt onderzocht of we op grotere schaal kunnen samenwerken en meer locaties van A Beautiful Mess kunnen gaan openen op azc's. We kregen verzoeken uit Rotterdam, Amersfoort, Grave, Sneek, Leiden, Den Bosch en Apeldoorn. Eind 2022 zijn we met de voorbereidingen gestart voor het eerste *community café A Beautiful Mess* op de noodopvang-boten in Arnhem.

WET INBURGERING & SAMENWERKING GEMEENTEN

In januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering van start gegaan. De meeste gemeenten hebben via aanbestedingen aan taalaanbieders de opdracht gegeven om het inburgeringsprogramma voor hen uit te voeren. Dat doen ze vanwege de bepaling in de Wet inburgering dat een deel van de 'nieuwkomers' in Nederland minimaal achthonderd uur Nederlandse taalles moet krijgen, onder begeleiding van een bevoegd docent. Voor activiteiten als participatie, jobmatching en coaching is slechts een minimaal budget beschikbaar; dit betekent dat we in 2022 op zoek zijn gegaan naar een nieuwe financieringsstructuur voor onze programma's. Zowel met de gemeente Arnhem als met de gemeente Amsterdam hebben we gezocht naar nieuwe samenwerkingsvormen. In Arnhem zijn we dus aan de slag gegaan op de noodopvang-boten, in Amsterdam in The Manor in samenwerking met Eden Hotel Group. We zijn blij met deze samenwerkingen en hopen deze te kunnen uitbreiden in 2023.



NIEUWE BRONNEN VAN INKOMSTEN

Refugee Company heeft vanaf het begin diverse bronnen van inkomsten voor haar activiteiten. We streven qua financiering naar een mix van subsidies van de overheid en bijdragen van fondsen, bedrijven en onze eigen achterban. De afgelopen jaren was de verhouding grofweg: een derde overheid, een derde geld van bedrijven en een derde geld van vermogensfondsen. Nu gemeenten vanaf januari 2022 het grootste deel van het budget voor de uitvoering van de Wet inburgering ter beschikking stelt aan taalaanbieders, is Refugee Company op zoek naar nieuwe bronnen van inkomsten. We hebben steviger ingezet op fondsenwerving en daarnaast op het onderling verbinden van onze bedrijfssponsors via het A Beautiful Friend-programma. Die bedrijven worden onderdeel van een netwerk van 'inclusieve werkgevers' en kunnen relaties meenemen naar evenementen, waaronder het benefietdiner. Vanwege onze ANBI-status zijn giften aftrekbaar.

We zien dat er vanuit het Rijk veel belangstelling is voor onze aanpak. Zo ging minister van Economische Zaken Micky Adriaansens met ons in gesprek, bezocht minister van Buitenlandse Zaken Wopke Hoekstra onze locaties en hebben we meerdere kamerleden mogen ontvangen in De Mondmaskerfabriek en in A Beautiful Mess-locaties. Wat lastig blijft is om deze belangstelling om te zetten in concrete financiële steun, wat ook komt doordat Refugee Company pioniert en dus nog niet zo makkelijk in een 'potje' past.

CORPORATE SPONSORSHIPS

Gezien de krappe arbeidsmarkt en de grote vraag naar goede arbeidskrachten, verwachten we nieuwe inkomsten uit 'incompany partnerships', waarbij we deelnemers aan onze leerwerktrajecten tijdelijk onderbrengen ('detacheren') bij bedrijven. Zo zijn we met de Eden Hotel Group een gezamenlijk leerwerktraject begonnen bij hen op locatie.

We verwachten in 2023 weer voorzichtig winst te gaan maken in onze horecabedrijven. De inkomsten bij de Mondmaskerfabriek zijn op dit moment moeilijk in te schatten, maar zullen naar verwachting lager zijn dan tijdens de pandemie.

PROFESSIONALISEREN

Nadat we in 2021 veel mensen hebben moeten laten gaan, vanwege corona, hebben we in 2022 het team en onze organisatie weer kunnen verstevigen. We bouwen weer en hebben specialisten in fondsenwerving en corporate sponsorships aangenomen om meer waardevolle relaties aan te knopen met fondsen en bedrijven. Voor ons nieuwe pop-up-restaurant in Amsterdam hadden we in korte tijd het team compleet, iets waar we in deze krappe arbeidsmarkt heel blij mee zijn.

FINANCIËLE ORGANISATIE

In 2022 heeft Orchestra Beheer onder onze regie alle verplichte handelingen verricht om te komen tot goed bestuur, voldoende toezicht, naleving van regelgeving, beheer en administratie. Dit heeft rust geboden in onze organisatie: er is nu continu (online) inzage in onze inkomsten en uitgaven. We kunnen beter sturen en besluiten nemen; in 2023 maken we dezelfde professionaliseringsslag bij A Beautiful Mess.

PARTNERS

In 2022 hebben we de samenwerking met partnerorganisaties verstevigd. In Arnhem werken we nauw samen met Buddy to Buddy en organiseren we gezamenlijk de connection café's). Andere partners zijn Dokters van de Wereld, met wie we het zorgcafé organiseren, een plek waar onze deelnemers terecht kunnen met vragen over gezondheid en (psychisch) welzijn. Daarnaast hebben we in 2021 onze samenwerking met NewBees verstevigd: zij hebben een deel van de coaching van onze deelnemers in Arnhem verzorgd. In Utrecht bieden we ruimte aan de taallessen binnen Plan Einstein, een project van de gemeente in samenwerking met Vluchtelingenwerk Nederland, het COA en andere organisaties. Andere partners zijn SPEAK, het al genoemde Buddy to Buddy, expertisecentrum Pharos en stichting de Vrolijkheid. Zoals al aangegeven werken we in Amsterdam samen met Eden Hotel Group. Dat doen we al langere tijd: we koesteren de connectie en zijn dankbaar voor het vertrouwen.



**“HET IS HIER GOED
WANT IK KRIJG ER
ENERGIE VAN”**

VERBINDERS

EEN ONTMOETING IN EEN ASIELZOEKERSCENTRUM. MET ELIAS EN ZIJN VRIENDEN. ELIAS VERTELT.

WACHTEN

Het is niet makkelijk te wachten in het azc terwijl je niets liever wil dan investeren in jezelf en Nederland. De taal kunnen leren op het hoogste niveau, zodat je naar de universiteit kan om je studie af te ronden.. Betaald kunnen werken blijkt een lange weg vol papieren drempels. Waarom het zo is begrijpen hij en Fady – die zichzelf perfect Nederlands heeft leren spreken – niet. Nederland wil niet investeren in mensen die afgewezen zouden kunnen worden. “Maar als we goed Nederlands leren spreken en hier werkervaring op doen, dan is dat ook als we terug zouden moeten goed voor Nederland. Dat daar een netwerk ontstaat van verbinders die Nederland en de taal kennen”.

WILLEN WERKEN

Ik begrijp echt niet waarom ze het ons zo moeilijk maken hier te werken, zodat we iets kunnen betekenen en ook onze eigen opvang kunnen betalen. Misschien levert het meer op voor de overheidsorganisatie die ons opvangen als we niets doen. Dat ik tien dagen per maand bij A Beautiful Mess kan werken is echt super. Het is serieus werk, waar we serieus moeten presteren, gewoon een ‘official job’ met gewone klanten. Met deze ervaring zouden we in alle restaurants kunnen gaan werken.

GEWOON MENSELIJK

Als je geluk hebt, kun je hier in het azc samen leven met vrienden. We zorgen voor elkaar. Dat is nodig want er zijn hier niet alleen maar goede mensen. Het is niet altijd veilig. Als iemand iets van een ander steelt krijgt hij alleen een geldboete. Daarin zouden ze echt strenger moeten zijn om alle bewoners te beschermen. En soms denk ik te zien dat juist deze mensen eerder een status krijgen. “Als je gewoon menselijk bent, niet dood wil en niet wil doden, is het veel moeilijker om na je vlucht een status te krijgen dan als je lid bent van een gewelddadige verzetsbeweging.”

NEDERLANDERS ZIJN OK

Nederlanders vindt Elias empathisch, ze zijn direct en eerlijk en ze helpen graag. Ik ben hier nog nooit negatief benaderd. Vanaf mijn aankomst reageerden mensen aardig als ik vroeg naar het station, of de plek waar ik asiel zou kunnen vragen. Ik snap het ook als Nederlanders zeggen dat ze bang zijn als er een asielzoekerscentrum in de buurt komt. Ik zou zelf ook bang zijn. Mijn zus kan hier als het donker is ook niet alleen over het terrein lopen. Nederlanders zijn dus OK. In de meeste landen vertrouwen mensen alleen mensen die familie zijn of lid van dezelfde groep. Maar een vrouw hier in de buurt bood me haar huis aan toen ze twee weken op vakantie ging. Wie doet dat nou.



BELANGRIJKSTE RESULTATEN 2022 PER STAD

AMSTERDAM ARNHEM UTRECHT



#AMSTERDAM

AMSTERDAM

A BEAUTIFUL MESS

In Amsterdam zijn we in juni 2022 gestart met ons nieuwe pop-up-restaurant in The Manor, om de hoek bij het Oosterpark. We hebben ervoor gekozen om eerst het restaurant-team in te werken, alvorens een nieuwe groep trainees te laten starten. In oktober 2022 is een groep van twaalf trainees begonnen met het Re-Start-programma. Deze groep bestaat deels uit statushouders uit Amsterdam Oost en deels uit bewoners van het azc aan de Willinklaan. Ook statushouders uit Baarn en Heemstede meldden zich aan, wat laat zien dat mond-tot-mondreclame werkt. Deze eerste groep volgt binnen het Re-Start-programma een leerwerktraject van zes maanden in A Beautiful Mess. Eén deelnemer heeft al een baan gevonden, één deelnemer is begonnen met een MBO-opleiding. De overige deelnemers oriënteren zich nog op werk of een studie.

Voor de deelnemers in het azc aan de Willinklaan die in afwachting zijn van een verblijfsvergunning, gaat het vinden van werk met flink meer hobbels gepaard. We maken er ons in 2023 hard voor om ook voor deze mensen werk te vinden, binnen onze eigen onderneming of bij een van onze relaties.

TAAL: ALTERNATIVE WAYS TO LEARN A LANGUAGE

In 2022 zijn we in Amsterdam gestart met een nieuwe taalmethode: 'Alternative Ways to Learn a Language'. Een methode die perfect bij ons past waarbij alle zintuigen worden gebruikt en beweging, storytelling en 'teambuilding' een belangrijke rol spelen. Met deze aanpak geven we les aan een groep die bestaat uit mensen met zeer verschillende taal- en leerniveaus. In 2023 gaan we in Arnhem en Utrecht ook aan de slag met deze methode.

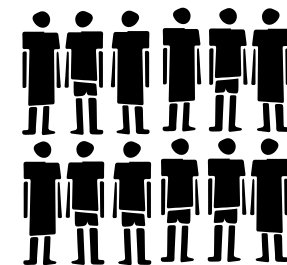
ONDERSTEUNING OEKRAÏNERS

Toen de oorlog in Oekraïne uitbrak, kreeg Refugee Company van veel fondsen de vraag of wij ook projecten voor deze groep gingen opzetten. Wat we wilden voorkomen is dat de groep Oekraïners apart zou worden behandeld. Refugee Company zet zich al jaren in voor de *hele* doelgroep die naar Nederland is gevlucht. In een pilot met steun van vastgoedbedrijf Redevco en in samenwerking met Eden Hotel Group, hebben we voor de helft mensen uit Oekraïne laten instromen en voor de andere helft mensen uit andere landen die een status hebben in Nederland. De mix maakte de groep minder kwetsbaar: in het voorjaar van 2022 was het immers onduidelijk hoe lang mensen uit Oekraïne in Nederland zouden verblijven en welke specifieke zorg zij nodig zouden gaan hebben. We hebben uiteindelijk een klein aantal mensen uit Oekraïne aan betaald werk geholpen: onze inspanningen bleven bovenal gericht op de mensen die ons het hardst nodig hebben.

ONDERNEMERSKLAS

In het najaar van 2022 vond de tweede editie van de 'Ondernemersklas' plaats: een initiatief van Refugee Company in samenwerking met Meindert de Jonge en Kees de Vroedt van de training- en coachingbedrijven Jonge Helden en OMNIMO. Binnen een speciaal samengesteld programma zetten de deelnemers een grote stap richting de oprichting van een eigen bedrijf. Hun leervragen zijn leidend.

In het najaar van 2022 is hard gewerkt aan de *OGSM's: Objectives, Goals, Strategies & Measures*. Inmiddels is een aantal bedrijfsnamen bekend: 'Barbershop Lampedusa', kledinglijn 'Lili' en restaurant 'Eten bij mama'. Herber Blokland van CROP Corporate Finance heeft de laatste drie dagen van de 'Ondernemersklas' gesponsord.



#ARNHEM



ARNHEM

In Arnhem zijn in 2022 veertig nieuwe deelnemers met het Re-Start-programma gestart. Er liepen twee pilots: pilot A had negentig deelnemers, pilot B 53. Hiervan hebben 49 deelnemers het leerwerktraject bij de Mondmaskerfabriek gevolgd en 94 het traject bij restaurant A Beautiful Mess. Van de 143 deelnemers zijn negen mensen voortijdig uitgevallen.

Van alle 143 deelnemers in Arnhem zijn op 31 december 2022:

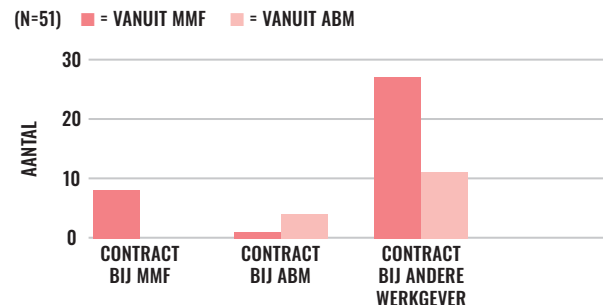
- ♦ 51 personen naar betaald werk bemiddeld (36 %)
- ♦ 6 personen naar opleiding/studie (4 %)
- ♦ 14 personen naar vrijwilligerswerk en/of studie bemiddeld (10 %)

Er zijn dus flinke stappen gezet op de zogenaamde 'participatieladder': een methode waarmee iemands 'economische participatie' in de samenleving wordt gemeten. Van de 51 deelnemers die zijn doorgestroomd naar betaald werk zijn er 15 in dienst genomen bij onze eigen organisaties: twee bij Refugee Company, acht bij de Mondmaskerfabriek, vijf bij A Beautiful Mess.

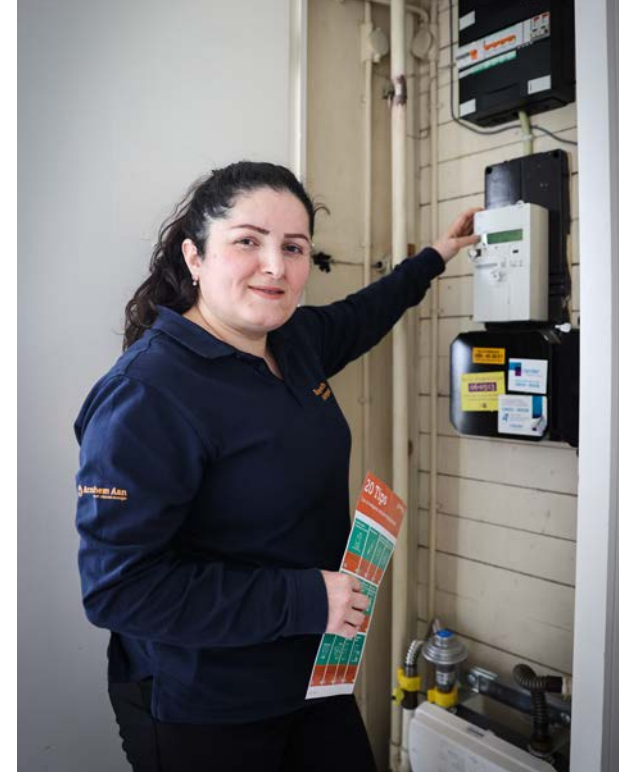
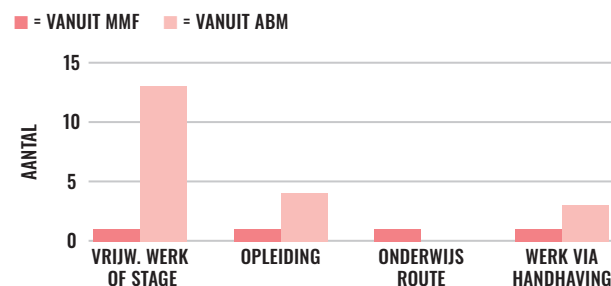
INSTROOM DEELNEMERS RE-START PROGRAMMA ARNHEM SINDE START 2020

	TARGET	GEREALISEERD	DROP-OUTS
MMF	-	49	3
ABM	-	94	6
	140	143	9

BEMIDDELING TRAINEES NAAR BETAALD WERK SINDE START 2020



DOORSTROOM DEELNEMERS NAAR OPLEIDING OF VRIJWILLIGERSWERK SINDE START 2020



PARTICIPATIELADDER

In 2020, 2021 en 2022 zat de meerderheid van onze deelnemers bij de intake op trede 1, 2 of 3 van de participatieladder. Die treden corresponderen met de categorieën 'geïsoleerd', 'sociale contacten buitenshuis' en 'deelname aan georganiseerde activiteiten'. Bij de uitstroom zat niemand meer op trede 1 en slechts een enkeling op trede 2: bijna alle deelnemers waren gestegen naar trede 3 of 4 ('onbetaald werk') of naar 5 ('betaald werk met ondersteuning') of 6 ('betaald werk').

DOELGROEP IN BEELD

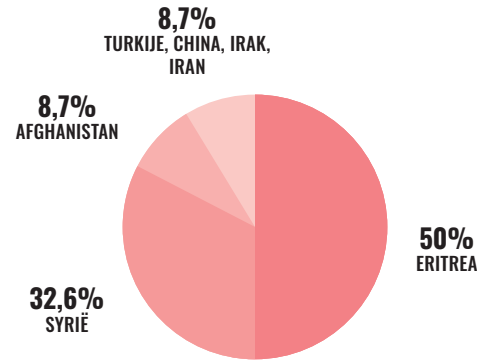
De doelgroep van pilot B in Arnhem (start in juli 2021) is zeer gevarieerd en divers. De groep bestaat uit mannen en vrouwen, oud en jong, hoog en lager opgeleid. Per saldo zijn er meer mannelijke deelnemers in de Mondmaskerfabriek: zes in een groep van zeven, leeftijd tussen de 20 en 46. In het traject bij A Beautiful Mess zijn sinds juli 2021 31 mannen en vijftien vrouwen ingestroomd met een leeftijd variërend tussen de 19 en 58 jaar. In beide groepen komt het overgrote deel van de deelnemers oorspronkelijk uit Syrië en Eritrea. Daarnaast zijn er deelnemers uit onder andere Afghanistan, Irak en Iran.

Het overgrote deel van de deelnemers heeft geen of een beperkte vooropleiding, 17% heeft een (afgeronde) beroepsopleiding. Dit heeft ook invloed op het taalniveau: bij de start van het traject heeft ruim de helft van de deelnemers taalniveau A0 (laaggeletterd/analfabeet).

De taaldocenten observeerden dat een deel van de deelnemers vrijwel geen letterbeeld had en/of moeite had met leren. Hierdoor was er voor deze groep meer begeleiding nodig, zowel door de coaches als door de 'lermeesters' op de werkvloer.

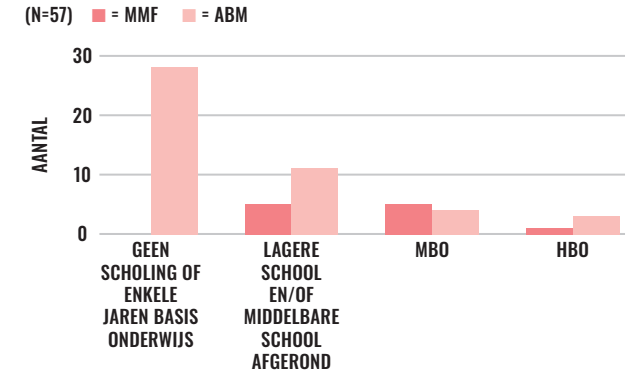
AANTAL TRINEES ABM VERSUS LAND VAN HERKOMST

(N=46)



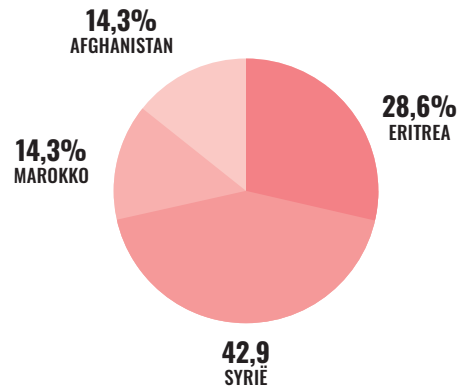
VOOROPLEIDING TRINEES 2020

(N=57)



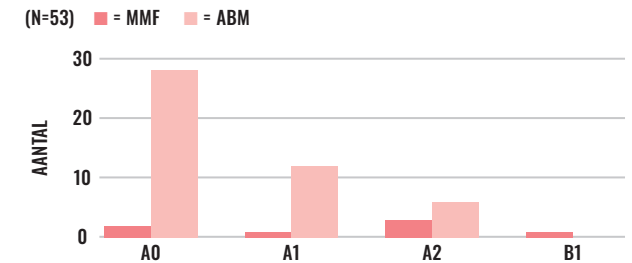
AANTAL TRINEES MMF VERSUS LAND VAN HERKOMST

(N=7)



TAALNIVEAU TRINEES 2020

(N=53)



A BEAUTIFUL MESS ARNHEM

De afgelopen drie jaar was A Beautiful Mess te vinden op de locatie van Natuurcentrum Arnhem in de Molenplaats Sonsbeek. We hebben eind 2022 besloten om onze vleugels uit te slaan naar een nieuwe locatie, waar we meer ruimte hebben om te ondernemen en minder hoge lasten hebben. De samenwerking met het Natuurcentrum en met onze partners (Buddy to Buddy, NewBees, Dokters van de Wereld en taalschool RijnIJssel) heeft veel nieuwe verbindingen gebracht. We hebben een groot aantal mensen met een vluchtelingenachtergrond een veilige plek kunnen bieden om te kunnen leren en een volgende stap naar werk te maken. We zijn warm onthaald door veel Arnhemmers en gaan dit doorzetten op de nieuwe locatie, waar ook mogelijkheden voor avondopenstelling en grotere evenementen zijn.



MONDMASKERFABRIEK ARNHEM

In de Mondmaskerfabriek zijn we ons in de winter van 2021 gaan voorbereiden op het aflopen van de order van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). We hebben medewerkers uitgeplaatst naar andere bedrijven, zoals metaalbewerkingsbedrijf JAZO Zevenaar, verpakkingsbedrijf Berry RPC en touwfabriek Chr. Muller. In januari 2022 stelde de overheid dat consumenten mondklappers van het type IIR moesten gaan dragen. Dit resulteerde in veel aanvragen vanuit drogisten en supermarkten; drie maanden lang lagen onze producten in vestigingen van Albert Heijn. In die periode hebben we ook vier nieuwe medewerkers aangenomen, maar in maart liepen de aanvragen terug en zijn we gaan afschalen. Het personeelsverloop fluctueerde: we hadden zestig medewerkers in 2021, 35 in januari 2022 en 15 in mei 2022. In juli 2022 waren er nog zeven medewerkers. De arbeidsmarkt schreeuwt intussen om goede mensen; veel van onze mensen hebben we kunnen detacheren of uitplaatsen, soms met inbegrip van hun werkbegeleiders. Met VWS zijn we in gesprek gebleven en hebben we meegedaan aan een zogenoemde ‘marktconsultatie’ voor een nieuwe order, waarover in de loop van 2023 meer bekend wordt.



#UTRECHT



a beautiful mess

MEET • EAT • DRINK

UTRECHT

A BEAUTIFUL MESS – SPIL IN DE WIJK

A Beautiful Mess Utrecht heeft steeds meer een ‘community’-functie gekregen: een fijne plek waar mensen op adem kunnen komen, maar waar ook geboren en getogen Utrechters graag een kop koffie drinken en in gesprek gaan met azc-bewoners. Elke eerste donderdag van de maand organiseren ‘de matties van Oog in Al’ buurtavonden die gemiddeld zeventig bezoekers per keer trekken. 2022 stond in Utrecht in het teken van de activiteiten opnieuw op gang brengen (na corona) en het sociale programma voortzetten. In 2023 gaat de aandacht uit naar samenwerking met partijen in de buurt en het aantrekken van nog meer bezoekers uit de buurt en de wijdere omgeving.

CONNECTION CAFÉ’S

In het connection café is er één keer per maand gelegenheid voor ontmoetingen, extra zorg en doorverwijsvragen. Er wordt muziek gemaakt voor en door bewoners, er wordt gedanst, gezamenlijk gegeten en we sluiten altijd af met een bingo. In 2022 ontvingen we verspreid over acht connection café’s 410 bezoekers.

“HEY, IK GA SCHRIJVEN MET DRIE LANGUAGES: IK GENIET MIJN TIJD HIER FIND IT VERY PLEASANT MERCI”

IMPACT OP DEELNEMERS

Meer dan 90% van de deelnemers zegt tevreden te zijn met ons programma, dat vooral op het sociale vlak aan hun verwachtingen voldeed. Een deelnemer zei: “Ik heb nieuwe vrienden gemaakt, nieuwe dingen geleerd en mijn Nederlands en Engels verbeterd.” Een ander vulde aan: “Het heeft mij geholpen om sociale standaarden in Nederland te leren kennen.”

De kennis van de Nederlandse taal is gemiddeld met één niveau omhoog gegaan en 80% van de deelnemers voelde zich veilig om Nederlands (met fouten) op de werkvloer te spreken. De trainees hebben in die periode hun sociale netwerk gemiddeld met vijf tot tien mensen verbreed en in 70% van de gevallen is dat door hun deelname in ons programma gebeurd. Voor twee derde was het contact met collega’s de trigger, voor een derde het contact met de klanten. De trainees zeggen blij te zijn met A Beautiful Mess op het azc: “Het geeft een kans om in het Nederlandse leven te integreren”, “Het is een verandering in het dagelijkse leven en maakt mij productief.” Een derde citaat nog: “Dit hadden we in mijn vroegere azc niet. Ik ging liever alle dagen weg dan daar te blijven.”

RESULTATEN PRE-START PROGRAMMA UTRECHT

	AANTAL
TRAINEES	42
CONNECTION CAFÉS	8
COMMUNITY ACTIVITEITEN BUURT/AZC BEWONERS	27
EVENTS/ZAKELIJKE BOEKINGEN	144
BEZOEKERS COMMUNITY ACTIVITEITEN	2276
OVERIGE BEZOEKERS RESTAURANT	7023

HOLY GUT

DE HEILIGE DARM

2015. DE OORLOG IN SYRIË en de iconische foto's van rijen mensen die op weggetjes, door weilanden, bossen, langs spoorlijnen samen op de vlucht zijn. Ghaith vertelt. Over de vlucht uit Aleppo met zijn broer en ouders naar Idlib. Na in Idlib vaak opgepakt en mishandeld te zijn – 'Je vecht mee, je betaalt of we doden je' – na alle gruwelijkheden van Isis die hem en de mensen die hem dierbaar zijn troffen; na dat alles vluchtte hij alleen verder naar Turkije. Hij overleefde, werkte. Tot hij ook daar niet meer veilig was en begon te lopen met al die andere mensen op zoek naar een veilige plek ergens in Europa.

HIJ KWAM TERECHT IN AMSTELVEEN, waar zijn ambtenaar bij de gemeente hem op het spoor van de Refugee Company zette. Hij ontmoette Fleur "geen coach of zo, gewoon Fleur", die hem meteen chef barbecue maakte. En ergens toen hij zich veilig wist in zijn eigen huisje en werkplek, ja toen kwamen de beelden en de stemmen, de gruwelijkheden 's nachts bij hem langs. Een voor een. Trauma voor trauma zag hij in de ogen tot ze oplostten. Tot hij weer uit de tunnel kwam. Wel met de ziekte van Crohn die hij sinds die tijd heeft. En nu na al die jaren is het "paying back time".

DE HOLY GUT. Hij vertelde bijna een jaar geleden op het benefietdiner over zijn ambitie: een cateringbedrijf voor mensen met een voedselallergie. Twee levenservaringen komen bij elkaar. Zijn onverwoestbare liefde voor koken, restaurants en zijn eigen voedselallergie. Hij vertelde toen op het podium van het benefietdiner in juni 2022 al over de te slechten papieren drempels. Sinds kort heeft hij eindelijk zijn Nederlandse paspoort en nu zijn ook die grenzen geslecht. Hij kan echt starten. Bijna dan.

EERST GAAT HIJ na al die jaren zijn ouders bezoeken. Het is niet hun schuld. De vlucht heeft hem sterk gemaakt. Dat wil hij ze vertellen. Dat bezoek is het einde van zijn start in Nederland. Negen jaar na de vlucht kan hij dan zijn cadeau aan Nederland vorm gaan geven. Zo ziet hij dat.

HOE GAAN WE VERDER IN 2023

VISIE OP DE TOEKOMST

In de komende jaren zullen meer mensen naar Nederland vluchten, wat vraagt om humane en ook intelligente oplossingen. Refugee Company gaat meer community café's inrichten op azc's. Ook breiden we het aantal sociale ondernemingen uit waar mensen met een vluchtelingenachtergrond zich kunnen ontwikkelen, een leerwerktraject kunnen volgen of kunnen werken.

We vragen bedrijven om in onze programma's te investeren vanuit een win-wingedachte: zij binden goede nieuwe medewerkers aan zich én ondernemen op een maatschappelijk verantwoorde manier, terwijl onze deelnemers zich in een leuke baan kunnen ontwikkelen en zelfredzaam kunnen worden.

INZETTEN OP SAMENWERKING MET LOKALE EN LANDELIJKE OVERHEID

Naar verwachting vluchten er steeds meer mensen naar Nederland. Het wordt steeds lastiger om gemeenten bereid te vinden een azc te verwelkomen. Het COA, een van onze partners, is blij met een plek zoals we die in Utrecht hebben kunnen realiseren. Het community café verbindt werelden en zorgt dat het azc een leefbare plek is en blijft voor de mensen die er verblijven en voor de mensen in de buurt. De gemeente Arnhem ziet het belang van onze veilige plekken op azc's en

heeft financiering beschikbaar gesteld om op de opvangboten aan de Rijnkade een community café te realiseren. Uit verschillende gemeenten en van verschillende azc-locaties krijgen we verzoeken om ook daar te komen starten. In 2023 zetten we in op een structurele samenwerking met het COA en lokale overheden om zo aan deze behoefte te kunnen voldoen. Het blijft lastig om duurzame financiering te vinden. We passen niet in de nieuwe inburgeringswet. Daarom is het goed nieuws dat we in 2023 onze grootste horecalocatie in het hart van Amsterdam openen. Met een goed verdienmodel kunnen we geld verdienen om onze impactprogramma's zelf mee te financieren.

FINANCIËLE ONTWIKKELING

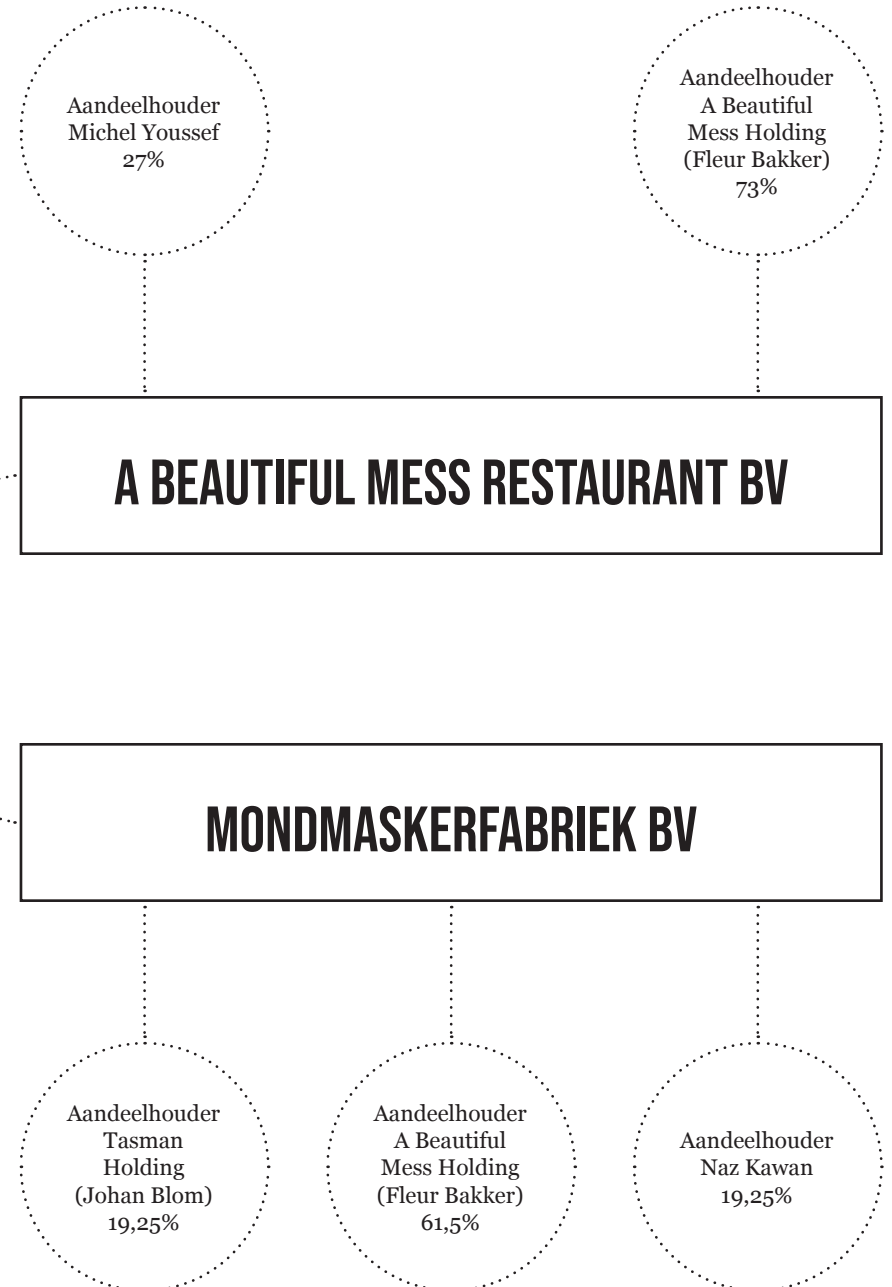
We zijn ambitieus en zetten de komende jaren in op groei. Dat vraagt om een organisatie die financieel gezien solide is. Meer restaurants en community cafés bij AZC's betekent meer impact: we kunnen meer mensen bereiken en meer banen bieden aan deelnemers. Onderstaande tabel geeft weer hoe we die groei gaan bekostigen.

FINANCIERING GROEI

	2024	2025	2028
INKOMSTEN UIT FONDSENWERVING	80%	50%	30%
INKOMSTEN UIT BIJDRAGE OVERHEID/GEMEENTE/COA	6%	20%	30%
INKOMSTEN UIT BEDRIJVEN	11%	20%	25%
INKOMSTEN UIT EIGEN ONDERNEMING	3%	10%	15%

“I LIKED BEING HERE TO BE MORE POSITIVE, LEARN DUTCH LANGUAGE AND ALSO TO MEET GOOD PEOPLE WHO ADDED A LOT TO MY KNOWLEDGE AND EXPERIENCE”

GOVERNANCE



GEWOON AANDEEL

Aandeelhouders nemen besluiten en hebben recht op 30% van de winst. 70% van de winst wordt direct geïnvesteerd in de sociale missie. Als de sociale onderneming nog afhankelijk is van fondsen wordt er geen dividend uitgekeerd. Is de sociale onderneming twee jaar onafhankelijk geweest van fondsen, dan kunnen de aandeelhouders besluiten dividend uit te keren.

PRIORITEITSAANDEEL

Het bestuur van stichting Refugee Company heeft een veto op beslissingen die de sociale missie van de ondernemingen in gevaar kan brengen.

ORGANISATIE

DEELNEMERS & MEDEWERKERS

We danken alle deelnemers aan onze programma's. Zij vormen het hart van onze organisatie.

BESTUUR

Harvey Lansdorf – voorzitter
Ingrid van den Elsen – secretaris
Vivian Almouhana Bieseman – penningmeester
Henk Jan Beltman – bestuurslid

BEAUTIFUL BOARD OF ADVICE

Halleh Ghorashi
Kilian Kleinschmidt
Jan de Roos
Lydia Suur
Willemijn Verloop

VERTROUWENSPERSONEN

Vivian Almouhana Bieseman
Awet Berhe
Corrie Both
Ires Manuel

TEAM REFUGEE COMPANY

Debora, Marieke, Firas, Seifu,
Fleur, Maarten, Peter-Paul,
Ires, Elske, Julien, Fares,
Vito, Michel, Sandrijn, Luka,
Titia, Jackie, Talal, Geloed,
Brigje, Brigitte, Els, Fronnie

TEAM A BEAUTIFUL MESS

Arnhem: Afrah, Selma,
Michel, Ayman, Ires, Milad,
Efreem, Anthony, Mikal,
Lydia, Rahwa, Negin, Mufid,
Nilofaar, Jeroen
Amsterdam: Lidia, Esther,
Teame, Hayder, Iris, Merijn,
Elske, Igor, Cihan, Ties,
Sebas, Anwar, Mohamed,
Abdullah, Anouk, Ahmad,
Mikail, Shabta, Ivan,
Yannick, Momadi, Michaël,
Mostafa, Morid, Maya, Alice,
Devin, Koosje
Utrecht: Hossein, Francien,
Kelly, Salma, Nienke, Ismael,
Kalda, Salma, Esther, Fuad,
Floor, Nynke, Dorothé,
Joanne, Fleur

PROJECTTEAM

A BEAUTIFUL MESS DROOMLOCATIE
Fred, Leon, Fleur, Jasper

TEAM MONDMASKERFABRIEK

Johan, Fleur, John, Ires,
Milad, Rian, Firas, Ademir,
Yuly, Jawed, Mahmoud,
Iaad, Anthony, Eyad,
Mesfen, Eymal, Herman,
Yosief, Eyad, Hadja, Morad,
Marie-Louise, Yonas, Yasser,
Youness, Rahela, Ghazwan,
Eymal, Simon, Sayah,
Ramatu

#TALENTNOURISHMENT



SAMENWERKEN MET

FONDSEN EN SUBSIDIEGEVERS

Nederlandse Postcode Loterij, VSB Fonds, Stichting Het Burger en Nieuwe Weeshuis, Ars Donandi, Fred Foundation, Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe, gemeente Arnhem, Stichting Dioraphte, Stichting Doen, Stichting 't Luykje, Rabobank Foundation, Cloverleaf Foundation

SPONSORS

Redevco, Egeria, Signify, Friends for Brands, Prosus, Tony's Chocolonely, Sjoerd Dijkstra Foundation, A Genuine Tomorrow, One Dyas, Coca Cola CCEP, Booking.com

PARTNERS

Orchestra Beheer, PVExpert, 216, Natuurcentrum Arnhem, Rijn IJssel, NL Training, Buddy to Buddy, VriendIn Arnhem, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), Bocca Coffee, Dokters van de Wereld, Rutgers & Posch, bureau Helder en Duidelijk, Eden Hotel Group, De Taalbende, AZC Utrecht, Code Sociale Ondernemingen, NewBees, De Wolven, Rock Solid, OXP advocaten, Vluchtelingenwerk, Rotary Utrecht, What-Els, Fronnie Flex, Waterdrinker, Yuki, Hofmeester

ORGANISATIES EN BIJZONDERE MENSEN

Modem, Femke Bijlsma, Carin Ten Hage, Marnix Mali, Jonathan Karman, Jasper Klinkhamer, Fred Bus, Menno Schot, Nick Bruynesteijn (Brownys), Leon Dijkstra, Umayya Abu-hanna, Merijn Tol, Petra Wisse, Boost, ARQ, Erik Jan Harmens, Laurenz van Gaalen, Tineke Kemp, Reineke Schermer, Nanouk Grootendorst, Meindert de Jonge (Jonge Helden) en Kees de Vroedt (Omnimo) – ondernemersklas en alle artiesten van het Connection Cafe

ARNHEM

Negin Zendegani, Raafat Ballan, Jokelien Brouwer-Harbach, Menno Bol

UTRECHT

Mijn Wijk Jouw Wijk, De Vrolijkheid, Welkom in Utrecht, Marleen Jongerius, Vivien Coulier, Peter Zwaan, Laurence Lintz, Sjoerd Posthuma

#TRUECONNECTIONS

~~REFUGEE~~
COMPANY

refugeecompany.com
info@refugeecompany.com



M  ND
MASKER
FABRIEK

mondmaskerfabriek.nl
info@mondmaskerfabriek.nl



a.beautiful
mess.

AMSTERDAM

abeautifulmess.nl
info@abeautifulmess.nl



UTRECHT

abeautifulmess.nl
utrecht@abeautifulmess.nl



ARNHEM

abeautifulmess.nl
arnhem@abeautifulmess.nl





EGERIA



dioraphte



+ Ars Donandi

MND MASKER FABRIEK

VSbfonds, iedereen doet mee



VRIENDEN LOTERIJ - SINDS 1989 - WIN MEER, BELEEF MEER

RUTGERS & POSCH



Stichting t Luykje



signify

FRIENDS FOR BRANDS

216 MEER DAN CIJFERS

A GENUINE TOMORROW

